

**NHỮNG ĐỊNH HƯỚNG CƠ BẢN NHẪM ĐẨY MẠNH THỰC HIỆN
CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ NÔNG NGHIỆP, NÔNG THÔN
HUYỆN PHÚ VANG, TỈNH THỪA THIÊN HUẾ HIỆN NAY**

*Nguyễn Xuân Khoát
Đại học Huế*

TÓM TẮT

Trong những năm qua, quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế đã đạt được những thành tựu đáng kể, góp phần quan trọng vào sự ổn định và phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn. Tuy nhiên, quá trình này diễn ra còn chậm, định hướng thiếu rõ ràng, hiệu quả chưa cao, chưa phát huy được tiềm năng, thế mạnh của huyện... Bài viết này tập trung đề xuất và phân tích những định hướng cơ bản nhằm đẩy mạnh thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế hiện nay.

Thực hiện chủ trương “Công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn là một trong những nhiệm vụ hàng đầu của công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước” của Đảng Cộng sản Việt Nam, trong những năm qua, công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế đã đạt được những thành tựu đáng kể, góp phần quan trọng vào sự ổn định và phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn.

Cơ cấu kinh tế của huyện chuyển dịch theo hướng tiến bộ, hợp lý và bước đầu có hiệu quả nhất định. Tỷ trọng nhóm ngành nông - lâm - thủy sản trong giá trị gia tăng của huyện, giảm dần từ 55,65% (1996), xuống 47,80% (2000) và 45,65 năm 2007; tỷ trọng nhóm ngành công nghiệp - xây dựng, tăng dần từ 12,05% (1996), lên 20,20% (2000) và 26,95% (2007); còn tỷ trọng nhóm ngành dịch vụ, giảm dần, từ 32,30% (1996), xuống 31,92% (2000) và 27,40% (2007). Trong cơ cấu nội bộ nhóm ngành nông - lâm - thủy sản: tỷ trọng nông, lâm nghiệp giảm dần, còn tỷ trọng thủy sản tăng dần. Đây là xu hướng phát triển phù hợp với tiềm năng, lợi thế và định hướng chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của huyện.

Cơ khí hoá, thủy lợi hoá và ứng dụng các thành tựu khoa học - công nghệ, đặc biệt là công nghệ sinh học, công nghệ thông tin, được đẩy mạnh và ngày một gia tăng, tạo điều kiện nâng cao năng suất lao động, cây trồng, vật nuôi và hiệu quả sản xuất kinh doanh trên địa bàn.

Kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội nông thôn được cải thiện đáng kể, trước hết là các công trình thuỷ lợi, hệ thống giao thông, mạng lưới điện, bưu chính viễn thông, trường học, bệnh viện... có khả năng đáp ứng được yêu cầu phát triển trong những năm tới.

Tuy nhiên, công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn huyện Phú Vang diễn ra còn chậm, hiệu quả chưa cao, chưa thu hút được đông đảo các thành phần kinh tế tham gia. Sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn diễn ra còn chậm và không đều, chưa theo kịp xu thế phát triển của công nghiệp hoá, hiện đại hoá trên địa bàn của tỉnh. Sự phối hợp giữa sản xuất nông nghiệp, công nghiệp và dịch vụ còn gặp nhiều khó khăn, việc ứng dụng các thành tựu khoa học - công nghệ trong sản xuất và đời sống còn nhiều bất cập...

Vì vậy, để đẩy mạnh hơn nữa tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn trên địa bàn, huyện Phú Vang đã xác định mục tiêu của công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn trong những năm sắp tới là: Phát huy các tiềm năng và lợi thế của huyện, tạo bước phát triển kinh tế cao và bền vững theo hướng công nghiệp hoá, hiện đại hóa. Tập trung đẩy nhanh quá trình phát triển toàn diện nền nông nghiệp hàng hóa; phát triển mạnh công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ, nhất là công nghiệp chế biến nông - lâm - thuỷ sản và các dịch vụ thương mại, vận tải, du lịch... Phân đầu tư nền kinh tế của huyện chuyển dịch theo cơ cấu: *dịch vụ - công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp - nông nghiệp*. Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, trình độ khoa học - công nghệ, năng lực cạnh tranh của các ngành, lĩnh vực và toàn bộ nền kinh tế. Gắn tăng trưởng kinh tế với giải quyết việc làm, tăng thu nhập, giảm mạnh hộ nghèo, cải thiện căn bản đời sống vật chất, văn hóa, tinh thần của nhân dân, phát triển toàn diện văn hóa - xã hội; bảo vệ và cải thiện môi trường sinh thái trên địa bàn.

Trước mắt, phân đầu đến năm 2010, tổng giá trị gia tăng của huyện đạt 1047 tỷ đồng; thu nhập bình quân đầu người theo giá thực tế đạt 7, 59 triệu đồng; cơ cấu giá trị gia tăng chuyển dịch theo hướng: tỷ trọng nông nghiệp giảm xuống còn 30,20%, công nghiệp - xây dựng tăng lên 31,50% và dịch vụ tăng lên 38,30%; tỷ lệ kênh mương được bê tông hoá 100%; tỷ lệ km giao thông nông thôn được bê tông hoá 100%; tỷ lệ số hộ được sử dụng nước sạch 90% ...

Để tập trung giải quyết có hiệu quả mục tiêu nêu trên, huyện Phú Vang cần tiếp tục đẩy mạnh thực hiện những định hướng cơ bản sau đây:

1. Phát triển toàn diện nền nông nghiệp hàng hóa theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa

Phương hướng chung là hình thành các vùng sản xuất tập trung, chuyên canh, có cơ cấu hợp lý về cây trồng, vật nuôi; có sản phẩm hàng hoá nhiều, chất lượng tốt, đảm bảo an toàn lương thực trên địa bàn, đáp ứng được yêu cầu của công nghiệp chế biến và thị trường trong, ngoài nước. Cụ thể:

- *Đẩy mạnh thâm canh, tăng năng suất trên quỹ đất hiện có để thu hút thêm lao động và giải quyết việc làm ở nông thôn.* Ổn định diện tích trồng lúa khoảng 10.000 ha/năm, sử dụng 95 -100% giống lúa cấp I, tăng tỷ lệ giống lúa năng suất cao, chất lượng tốt; đẩy mạnh đầu tư thâm canh, đưa sản lượng lương thực có hạt hàng năm đạt trên 50 - 51 ngàn tấn đảm bảo an ninh lương thực cho vùng nông thôn. Mở rộng diện tích trồng ngô, sắn, khoai, rau đậu và hoa màu bổ sung vào cơ cấu bữa ăn và phục vụ chăn nuôi.

- *Phát triển các vùng chuyên canh cây công nghiệp ngắn ngày, dài ngày và cây ăn quả theo quy hoạch, gắn với đầu tư chế biến và thị trường tiêu thụ.* Phát triển vành đai thực phẩm, rau sạch, hoa và cây cảnh, cây ăn quả; cải tạo vườn có giá trị hàng hoá cao ở cả vùng ven biển.

- *Đẩy mạnh phát triển chăn nuôi theo hướng bán công nghiệp, kinh tế trang trại gắn với chế biến và thị trường tiêu thụ;* khuyến khích phát triển chăn nuôi trâu, bò và các loại gia súc gia cầm theo hướng siêu nạc, chất lượng cao. Phân đấu đến năm 2010 đưa tỷ trọng chăn nuôi chiếm 40% trong tổng giá trị sản xuất nông nghiệp.

- *Tăng cường và bảo vệ phát triển rừng phòng hộ ven phá, ven biển...* Tiếp tục nhân rộng các mô hình vườn sinh thái tạo cảnh quan cho môi trường du lịch. Trồng cây bóng mát, cây xanh ở khu vực trung tâm huyện lỵ, thị trấn...

- *Tập trung phát triển mạnh ngành thủy sản trở thành kinh tế mũi nhọn của huyện.* Ổn định diện tích nuôi trồng thủy sản khoảng 2.680 ha, riêng diện tích nuôi tôm là 2.054 ha. Quy hoạch và quản lý chi tiết nuôi trồng thủy sản các xã. Tận dụng diện tích mặt nước, ruộng trũng để phát triển nuôi cá nước ngọt; khuyến khích phát triển sản xuất giống thương phẩm, thức ăn phục vụ nuôi trồng thủy sản. Đầu tư đồng bộ cơ sở hạ tầng và tăng cường quản lý, bảo vệ nguồn lợi thủy sản và môi sinh trên sông, đầm phá. Quy hoạch đầm Sam, Chuồn kết hợp sắp xếp nò sáo, giải toả luồng lạch trên đầm phá một cách triệt để nhằm phát triển nuôi trồng thủy sản theo hướng công nghiệp, bền vững. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất hậu cần thủy sản tại Thuận An, Phú Thuận, Phú Hải; tổ chức lại nghề đánh bắt xa bờ. Nâng sản lượng thủy sản lên 18.000 tấn vào năm 2010, trong đó sản lượng đánh bắt là 15.000 tấn và sản lượng nuôi trồng là 3.000 tấn.

- *Ứng dụng các loại hình công nghệ trong sản xuất nông nghiệp.* Bao gồm ứng dụng công nghệ sinh học, (tuyển chọn giống, bảo vệ thực vật...); ứng dụng công nghệ tự động hóa trong nông nghiệp, (tự động hoá trong chế biến nông lâm sản, chăm sóc cây công nghiệp, thủy lợi tưới tiêu và công nghiệp sản xuất vật liệu); ứng dụng công nghệ thông tin trong nông nghiệp nhằm phục vụ cho quản lý, điều hành trên địa bàn.

2. Phát triển mạnh công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp

Phương hướng chung là phát triển nhiều ngành nghề đa dạng, đa thành phần với nhiều trình độ kỹ thuật và quy mô tổ chức khác nhau, tùy theo đặc điểm và điều kiện của từng vùng. Cụ thể:

- Phát triển công nghiệp chế biến nông, lâm, thủy sản, thực phẩm

Đây là định hướng phát triển quan trọng của huyện, vì nguồn nguyên liệu hiện có khá dồi dào. Trong những năm tới cần tiếp tục đổi mới phương thức sản xuất, nâng cao năng lực cạnh tranh trong các ngành nghề xay xát gạo, sản xuất nước mắm, chế biến thủy hải sản thô... Khuyến khích phát triển các cơ sở chế biến thực phẩm ăn liền, chế biến thủy hải sản theo công nghệ truyền thống như tôm chua, tôm cá mực khô... Đồng thời, tạo mọi điều kiện thuận lợi để các hộ đầu tư, mua sắm thêm các trang, thiết bị cần thiết nhằm tăng năng suất lao động, tăng nhanh số lượng và chất lượng sản phẩm hàng hoá, phục vụ kịp thời cho nhu cầu tại chỗ, trong nước và xuất khẩu.

- Phát triển công nghiệp cơ khí, sửa chữa tàu thuyền và khai thác tài nguyên

Trong định hướng này, huyện cần ưu tiên phát triển ngành công nghiệp sản xuất nông cụ phục vụ sản xuất nông, lâm, ngư nghiệp; các cơ sở sửa chữa cơ khí, sửa chữa và đóng mới tàu thuyền; các phương tiện vận tải vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa và mở thêm các cơ sở gia công cơ khí có khả năng chế tạo, đại tu máy và sửa chữa lớn các thiết bị khác...

Mặt khác, khuyến khích các hộ đầu tư, mở rộng phát triển các ngành nghề hiện có; nghiên cứu bổ sung thêm một số ngành nghề mới... nhằm tạo ra nhiều sản phẩm mới có chất lượng, giá trị cao, mẫu mã đẹp, đáp ứng được nhu cầu ngày càng cao của xã hội. Đồng thời, tập trung phát triển công nghiệp khai thác tài nguyên khoáng sản và sản xuất vật liệu xây dựng, như khai thác quặng Titan, Cao lanh, đất sét, đá vôi, đá ốp lát, than bùn, cát sạn...

- Phát triển các ngành nghề, làng nghề truyền thống

Đầu tư thích đáng cho việc khôi phục và phát triển các ngành nghề, làng nghề truyền thống trên địa bàn. Đồng thời, quan tâm đúng mức từ khâu tổ chức đầu mối, đào tạo tay nghề đến nắm bắt thị trường tiêu thụ để có nhiều sản phẩm có giá trị nghệ thuật cao, có sức tiêu thụ cao thuộc các ngành nghề thủ công truyền thống có thể mạnh ở một số địa phương. Bao gồm sản xuất các sản phẩm điêu khắc mộc mỹ nghệ dân dụng, chạm khắc, cần xà cừ, sản xuất hoa giấy, nón lá, thêu ren, may mặc... ở Phú Thượng, Phú Đa, Phú Mậu, Phú Dương...

3. Phát triển hệ thống dịch vụ theo hướng đa dạng hoá, hiện đại hoá

Phương hướng chung là củng cố và phát triển các ngành dịch vụ đã có, tiếp tục mở thêm những dịch vụ mới. Trước mắt tập trung phát triển mạnh các ngành dịch vụ có nhiều lợi thế, có thị trường tiêu thụ cao để tạo ra nhiều việc làm, tăng nhanh thu nhập và nâng cao đời sống cho người dân nông thôn. Cụ thể:

- Phát triển mạng lưới chợ nông thôn với nhiều quy mô khác nhau. Ưu tiên phát triển chợ ở các khu vực trung tâm thị trấn Thuận An, Phú Đa; các cụm xã Vinh An, Vinh Thanh, Vinh Xuân và trung tâm tiêu vùng các xã vùng đầm phá, ven biển. Gắn phát

triển dịch vụ với giao lưu văn hoá các vùng ven biển, đâm phá với các khu đô thị. Tăng cường công tác quản lý chợ theo quy hoạch, sắp xếp đổi mới bộ máy quản lý kinh doanh khai thác chợ. Tạo điều kiện cho nông dân trao đổi, tiêu thụ hàng hoá thuận lợi, và tiếp cận nhanh chóng với các thông tin của thị trường.

- *Đa dạng hoá các ngành nghề dịch vụ ở nông thôn.* Phát triển nhanh hệ thống dịch vụ thương mại, thông tin, bưu chính viễn thông, vận tải, tài chính, ngân hàng, hậu cần nghề cá...Củng cố hệ thống dịch vụ thương nghiệp ở các xã, thị trấn, trung tâm huyện lỵ Phú Đa, vùng ven thành phố. Nâng cao chất lượng các dịch vụ vận tải hành khách và hàng hoá, nhất là dịch vụ vận tải kết nối các điểm du lịch với thành phố Huế và các khu đô thị. Phát triển các dịch vụ kỹ thuật cây trồng, vật nuôi, tưới tiêu, cung ứng điện năng, thông tin liên lạc và dịch vụ y tế ở các vùng nông thôn. Đồng thời, đẩy mạnh các dịch vụ cơ giới làm đất, đào hố, tưới tiêu, tía cành, chặt, hạ cây...

- *Tập trung phát triển khu du lịch sinh thái vùng biển và đâm phá nước lợ* từ Thuận An về Vinh An. Kết hợp phát triển du lịch sinh thái với phát triển du lịch văn hoá, làng nghề, nghỉ dưỡng, nước nóng Mỹ An... Tạo mọi điều kiện thuận lợi cho du lịch, dịch vụ phát triển thành lĩnh vực kinh tế quan trọng, hiệu quả trên địa bàn huyện.

4. Đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội ở nông thôn

- *Về giao thông:* Xây dựng kết cấu hạ tầng đồng bộ, đảm bảo giao thông thông suốt giữa các vùng trong huyện; khai thác có hiệu quả tuyến giao thông Phú Bài - Vinh Phú, tỉnh lộ 10A, B, C. Tập trung mở rộng, nâng cấp và xây dựng mới hệ thống đường huyện, xã, thị trấn quản lý. Hoàn thành nhựa hoá các tuyến huyện lộ; đẩy mạnh bê tông hoá giao thông nông thôn. Xây dựng mới các tuyến đường dọc ven biển, đâm phá và các tuyến mới phục vụ phát triển kinh tế, chống bị chia cắt giữa các vùng trong mùa mưa lũ và bảo đảm quốc phòng - an ninh.

- *Về thủy lợi:* Tiếp tục nâng cấp hệ thống đê Thiệu Hóa - Đại Giang, đê bao Dương Thanh Mậu; xây dựng hệ thống kè chống sạt lở bờ sông Phú Thanh - Phú Mậu; đầu tư hoàn thiện hệ thống các trạm bơm tưới, tiêu, công trình thủy lợi nhỏ ở các xã. Hoàn thành tỷ lệ 100% kiên cố hoá hệ thống kênh mương nội đồng trong toàn huyện.

- *Về hệ thống cấp, thoát nước:* Hoàn thành dự án cấp, thoát nước ở huyện lỵ Phú Đa và các hệ thống cấp, thoát nước khác trên địa bàn huyện; nâng công suất nước sạch cho sản xuất và sinh hoạt, đảm bảo nước sạch cho toàn huyện. Phần đầu đến năm 2010 tỷ lệ số hộ sử dụng nước sạch và hợp vệ sinh đạt 100% trong toàn huyện.

- *Về mạng lưới điện:* Xây dựng mới kết hợp với cải tạo hệ thống lưới điện, đẩy mạnh chương trình điện khí hóa nông thôn; phần đầu đến năm 2009, 100% số hộ được dùng điện; đầu tư hoàn chỉnh hệ thống chiếu sáng ở thị trấn Thuận An, trung tâm huyện lỵ Phú Đa, xã Phú Thượng...

- *Về bưu chính viễn thông:* Phát triển và nâng cao chất lượng mạng lưới bưu

chính viển thông theo hướng đa dạng, hiện đại, đồng bộ từ huyện đến các xã, thị trấn, phục vụ tốt công tác chỉ đạo, quản lý điều hành phát triển kinh tế - xã hội.

- Về hệ thống trường học, bệnh viện, trạm y tế: Hoàn thành kiên cố hóa trường học, lớp học; xây dựng hệ thống trường đạt chuẩn quốc gia, trong đó 60-70% số trường tiểu học và phổ thông trung học đạt chuẩn quốc gia. Hoàn thiện hệ thống cơ sở vật chất mạng lưới y tế cơ sở, phát triển nguồn nhân lực và kỹ thuật y tế, đảm bảo 100% xã đạt chuẩn y tế quốc gia, trạm y tế xã có đủ điều kiện hoạt động và đủ nữ hộ sinh; 100% phòng khám đa khoa khu vực được xây dựng kiên cố và có đủ bác sĩ hoạt động; củng cố số trạm y tế xã có bác sĩ. Xây dựng bệnh viện huyện ở Phú Đa, bệnh viện thị trấn Thuận An nhằm phục vụ khám, chữa bệnh, nâng cao sức khỏe cho nhân dân.

Tóm lại, trên đây là những định hướng cơ bản, cấp thiết của tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế hiện nay và những năm sắp tới. Thực hiện tốt những định hướng đó với hệ thống các giải pháp chủ yếu, sát hợp, có tính khả thi, chắc chắn sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn trên địa bàn huyện sẽ giành được những thắng lợi to lớn hơn, góp phần quan trọng vào sự phát triển chung của tỉnh Thừa Thiên Huế và đất nước, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo cáo chính trị của Ban chấp hành Đảng bộ huyện Phú Vang (khoá XI) trình Đại hội đại biểu huyện lần thứ XII, nhiệm kỳ 2005- 2010 (2006).
2. Cục Thống kê Thừa Thiên Huế, Niên giám thống kê Thừa Thiên Huế từ năm 1996 đến 2006.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam Tỉnh uỷ Thừa Thiên Huế. Các Nghị quyết Tỉnh uỷ và Ban Thường vụ Tỉnh uỷ khoá XII (nhiệm kỳ 2001 - 2005), Huế 11/2005.
4. Nguyễn Xuân Khoát, Tiến trình và giải pháp công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn Thừa Thiên Huế hiện nay. Đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ, 2001.
5. Nguyễn Xuân Khoát, Lao động, việc làm và phát triển kinh tế - xã hội nông thôn Việt Nam, NXB Đại học Huế, 2007.
6. Nguyễn Đình Tuấn, Chuyển dịch cơ cấu kinh tế ngành ở huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa, Luận văn Thạc sĩ khoa học kinh tế, 2006.
7. Ủy ban nhân dân tỉnh Thừa Thiên Huế, Báo cáo tổng hợp quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Thừa Thiên Huế đến năm 2020, Huế 4/2007.

**THE BASIC ORIENTATIONS TO ACCELERATE
THE IMPLEMENTATION OF AGRICULTURAL AND RURAL
INDUSTRIALIZATION AND MODERNIZATION IN PHU VANG DISTRICT,
THUA THIEN HUE PROVINCE NOWADAYS**

Nguyen Xuan Khoat

Hue University

SUMMARY

In recent years, the process of agricultural and rural industrialization and modernization in Phu Vang district, Thua Thien Hue province has gained remarkable achievements contributing to the socio-economic stabilization and development in the area. However, this process is still slow, the orientation is not clear, the effect is not high, the potential and strength of the district have not been promoted, etc. This article focuses on analysing and suggesting the basic orientations in order to promote the implementation of agricultural and rural industrialization and modernization in Phu Vang district, Thua Thien Hue province nowadays.